

Виходячи з вищенаведеного поділу захисних правовідносин, визначиметься й набір прав та обов'язків їх учасників (зміст захисних правовідносин).

Балюк В. М., асистент кафедри цивільного права № 1 НЮУ ім. Я. Мудрого

СТОРОНИ ДОГОВОРУ РЕНТИ

Договір ренти є підставою для виникнення прав та обов'язків у суб'єктів, які вступають в зобов'язальні правовідносини. Правовий статус учасників договору ренти може визначатися законом, рішенням суду, договором. Суб'єктний склад цього договору має певні особливості, що обумовлено специфікою дій, які повинні виконати сторони договору ренти. Властивості суб'єктів договору ренти в юридичній науці визначались лише в загальних рисах у працях М. П. Апанасюка, М. І. Бару, О. Г. Бикова, О. А. Вороніна, Р. О. Стефанчука, К. Г. Токаревої, Є. О. Харитоновна та інших науковців. Цілком логічно виникає потреба визначити особливість сторін договору ренти, яка надасть можливість більш детально сформулювати їх характеристику, яку слід враховувати при укладанні договору ренти.

У п. 1 ст. 731 ЦК України встановлено, що за договором ренти одна сторона (одержувач ренти) передає другій стороні (платникові ренти) у власність майно, а платник ренти взамін цього зобов'язується періодично виплачувати одержувачеві ренту у формі певної грошової суми або в іншій формі. З цієї норми випливає, що сторонами договору ренти — є одержувач та платник ренти. Стаття 733 ЦК України деталізує, що сторонами у договорі ренти можуть бути фізичні або юридичні особи. Для визначення характеристики сторін договору ренти має значення і п. 1 ст. 737 згідно з яким рента може виплачуватися у грошовій формі або шляхом передання речей, виконання робіт або надання послуг. Виходячи з аналізу вказаних статей можна визначити загальні характеристики сторін ренти: по-перше, договір ренти укладається між одержувачем та платником ренти, що мають активні обов'язки з виконання прийнятого на себе зобов'язання; по-друге, у договорі ренти, в якості сторін, можуть приймати участь як фізичні так і юридичні особи. Для визначення

особливостей сторін договору ренти звернемо до більш їх детального дослідження.

Однією з сторін договору ренти є одержувач. Тлумачення слова «одержувач» вказує, що це той хто щось одержує [1]. Вказане тлумачення надає можливість стверджувати, що одержувач, як сторона договору ренти, це особа яка повинна щось отримати у разі виконання договору ренти. Це може бути грошові суми, послуги, позитивний ефект від виконання робіт. Суб'єктний склад одержувачів безстрокової ренти може мінятися, оскільки права одержувача можуть передаватися у спадщину. Крім того, законодавцем не заборонено одержувачу ренти передавати свої прав за договором до інших осіб. Вказана передача повинна узгоджуватися з платником ренти.

За договором ренти одержувачем (рентним кредитором) може бути як одна особа, так і декілька осіб, зокрема сім'я, який належить певно майно на праві спільної власності. Законодавством не обмежено кількість осіб, що вступають у договір ренти з боку одержувача. Тому, при укладанні договору з кількома особами — одержувачами ренти, нотаріус (якщо договір укладається у нотаріальній формі) зобов'язаний встановити право кожної особи стосовно майна, яке виступає предметом договору ренти.

Одержувач ренти повинен бути власником майна, яке передається під виплату ренти, оскільки цей договір спрямований на передачу права власності на майно. При цьому він може бути як власником рухомого так і нерухомого майна. Наприклад, у судовій практиці є справи стосовно рухомого майна, як предмету договору ренти. Так, Біляївській районний суд Одеської області розглянув справу, за якою було встановлено наступне: 14.04.2007 р. між особами було укладено договір ренти, за умовами якого одна сторона зобов'язалась в повному обсязі погасити зобов'язання іншої сторони за кредитним договором № 532 від 06.02.2007 р. укладеного з ВАТ «Державний ощадний банк України», а після повного погашення кредиту інша особа зобов'язалась зняти автобус з реєстрації для оформлення [2]. Звернемо увагу на те, що термін «майно» за договором ренти, може мати розширення тлумачення. На це звертає увагу Р. О. Стефанчук, який стверджує що предметом договору ренти може бути майно (не лише речі та їх сукупність, а й майнові права та обов'язки, зокрема інформація, результати інтелектуальної діяльності та виключні права на них, виконання робіт та надання послуг) [3]. З цього випливає, що одер-

жувач ренти може бути, як фізична, так і юридична особа, яка є власником рухомого, нерухомого майна, інформації, майнових прав, об'єктів інтелектуальної власності.

Другою стороною договору ренти виступає платник ренти. Платником ренти (рентним боржником) можуть бути фізичні, юридичні особи, які зацікавлені у отриманні майна у власність. На характеристику цієї сторони договору вказує К. Г. Токарева. Зокрема, науковець звертає увагу на те, що вказаний учасник зобов'язання повинен мати здатність виконувати імперативні вимоги, що пред'являються законом до змісту договору ренти та забезпечення її виплати. Здатність суб'єкта виконати імперативні вимоги, що пред'являються законом до змісту договору ренти та забезпечення її виплати, є властивістю фактичного порядку, що визначається в період укладення договору і служить для одержувача ренти підставою для вирішення питання про доцільність укладення договору з конкретним суб'єктом [5]. З цього випливає, що платником ренти може виступати лише особа, яка здатна виконувати рентне зобов'язання. Для юридичної особи, яка виступає платником ренти, ця здатність повинна бути передбачена статутом; для фізичної особи — платника може висуватися вимога про необхідність представлення фактичних доказів можливості виконання прийнятого на себе зобов'язання, наприклад, надати документи про освіту або досвіду якщо ним планується виконання певного виду робіт. Це має практичне значення, якщо договір ренти укладається безстроково, оскільки надає можливість уникнути частку ризиків при виконанні договору.

На підставі проведеного дослідження, можна запропонувати наступні висновки щодо визначення сторін договору ренти. Одержувачем ренти може бути, як фізична, так і юридична особа, яка є власником рухомого, нерухомого майна, інформації, майнових прав, об'єктів інтелектуальної власності, яке передається у власність платнику ренти. Платником ренти є фізичні, юридичні особи, які отримують у власність майно, та здатні виконати імперативні вимоги договору ренти щодо виконання робіт, надання послуг, виплати грошових сум, передання речей на користь одержувача ренти.

Використані матеріали:

1. Академічний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/oderzhuvach>.

2. Рішення Біляївського районного суду Одеської області Справа № 1506/457/2012 від 18.04.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/22636107>.

3. Стефанчук Р. О. Цивільне право України : навчальний посібник. – К. : Прецедент, 2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ebk.net.ua/Book/law/stefanchuk_tsivpu/part8/808.htm.

4. Токарева К. Г. О правовом положении сторон договора ренты [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.juristlib.ru/book_3550.html.

Беляев А. А., ассистент кафедры гражданского права № 1 НЮУ им. Я. Мудрого

ТРЕНЕРСКИЙ СОВЕТ — ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ ОРГАН СПОРТИВНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ

Возникновение, формирование или реализация воли и волеизъявления спортивной организации по всем вопросам напрямую или опосредованно связана с достижением спортивного результата, что обуславливает обязательное наличие мнения специалистов. Полагаем, что введение для всех спортивных организаций обязательного органа — тренерского совета, послужило бы интересам организации и смогло бы позитивно повлиять на ее спортивную цель — достижение результата.

Зачастую учредители (участники) спортивной организации не имеют специальных знаний в той области спорта, в которой действует та или иная организация и принятие решений по вопросам её жизнедеятельности основано на жизненном опыте, без учета особенностей конкретного вида спорта. Цель и задача тренерского совета: скоординировать волю учредителей (участников), волеобразующих органов спортивной организации с профессиональным мнением специалиста в этой области, что должно положительно отразиться на достижении спортивного результата. Заседания тренерского совета созываются по инициативе главного тренера, кого-либо из учредителей (участников) или главы исполнительного органа. Состав тренерского совета должен иметь постоянно действующих членов, в круг которых обязательно включаются весь тренерский состав, представители медицинского персонала, менеджеров и главы исполнительного органа. Заседания в таком составе проводятся